

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00110253414 /111886631
Konu : Soru Önergesi (7/28813)

23.07.2025
7/28813
94 171

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.06.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1640882 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ tarafından verilen 7/28813 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (1 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 2727DA0A-51F5-417B-8FF4-DCB6BC3DA3F0
Adres: Üniversiteler Mah.Dumlupınar Bulvarı No:151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: 03124491331 Faks No: 0312449 13 41
e-Posta: g.ozcan@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

GÜLAY ÖZCAN

Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: 03124491331

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye Ait 7/28813 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 1 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun ile üretici ile tüketici arasındaki fiyat farkını azaltmak amacıyla çeşitli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda:

- Üreticilerden alınan komisyon oranı %8 ile sınırlandırılmış,
- Hal içinde uygulanan rüsum oranı %4'ten %1'e düşürülmüş,
- Perakendecilerin üreticilerden doğrudan ürün temin etmesine imkân sağlanarak aracısız satış mümkün hâle getirilmiş,
- Üretici örgütleri hal rüsumundan muaf tutulmuş, toptancı hallerindeki iş yerlerinin %20'si bu örgütlere tahsis edilmiş ve örgütlerin hal dışında satış yapabilmelerine imkân tanınmış,
- Yalnızca üreticilerin satış yapabileceği üretici pazarlarının kurulması ve semt pazarlarında satış alanlarının %20'sinin üreticilere ayrılması öngörülmüş,
- İl merkezlerinde hal hakem heyetleri oluşturularak üretici alacaklarına ilişkin uyuşmazlıkların hızlı bir şekilde çözümlenmesi sağlanmıştır.

Ayrıca, serbest rekabeti bozucu; piyasada darlık oluşturarak fiyatların yükselmesini ya da düşmesini engellemeye yönelik mal toplama, stoklama, yok etme veya propaganda yapma gibi faaliyetler yasaklanmış ve bu tür eylemlere karşı cezai yaptırımlar getirilmiştir. Kanun kapsamında kurulan Hal Kayıt Sistemi ile sebze ve meyvelerin üretimden tüketime kadar olan süreci, sevkiyatı, satışı ve fiyat hareketleri izlenebilir hâle getirilmiştir.

Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra çeşitli tarihlerde ihtiyaçlara binaen birtakım değişiklikler yapılmıştır. Bunlar arasında, Kanunun yürürlüğünden önce tahsis edilmiş toptancı hali iş yerlerinin kira süresinin 6 yıl daha uzatılarak toplamda 18 yıla çıkarılması ve pazar yerlerindeki sınırlı ayni hak usulüyle işletme uygulamasının kaldırılması yer almaktadır.

Kanun değişikliği çalışmaları kapsamında; sektörle istişareler gerçekleştirilmiş ve yapılan istişareler sonucunda, planlı üretimde yaşanan zorluklar, üreticilerin yeterince örgütlü olmaması, sektördeki kayıt dışılık ve toptancı hallerin fiziki altyapılarının yetersiz olması temel sorun alanları olarak tespit edilmiştir.

Bakanlığımızca hazırlanan ve kamu kurumlarının görüşüne sunulan taslak düzenlemede; üretici örgütlerinin güçlendirilmesi, dengeli fiyat oluşumunun sağlanması, modern toptancı hallerin kurulması, sektörün disipline edilmesi ve denetim ile cezai düzenlemelerin etkinleştirilmesine yönelik tedbirlere yer verilmiştir.